

Debat in België toont waarom een uitwisselingsverdrag met Iran een slecht idee is

Posted on 9 juli 2022 by Bart Collard

België staat op het punt een verdrag om gevangenen uit te ruilen met Iran. Dat is ene slecht idee, schrijft Bart Collard. Iran zal zo'n verdrag misbruiken om daar onschuldige mensen te arresteren en hier Iraanse dissidenten te vermoorden.

Op woensdag 6 juli 2022 besprak de Belgische Kamercommissie Buitenlandse Betrekkingen een nieuw verdrag tussen België en Iran. Het verdrag werd goedgekeurd en wordt nu besproken in het plenaire parlement. Bij goedkeuring aldaar kan het gebruikt worden om Assadollah Assadi terug te sturen naar Iran, in ruil voor de kennelijk onschuldige arts, Ahmadreza Djalali, en NGO-medewerker Olivier Vandecasteele, die daar gedetineerd zijn.

Assadi, vermoedelijk het Iraanse inlichtingenhoofd in Europa, heeft echter een mislukte grootschalige bomaanslag in Parijs aangestuurd. Het is een slecht idee om Assadi terug te sturen naar Iran, of om überhaupt politieke gevangenen met Iran uit

te wisselen, omdat het Iran zal motiveren om nog meer dissidenten te vermoorden en om onschuldige mensen te arresteren.

België, geef niet toe aan de terreur van het Iraanse regime

België werkt aan een reeks internationale verdragen om de uitlevering van criminelen te vereenvoudigen. Ogenschijnlijk wordt dat gedaan opdat Belgische criminelen geen luxe leven meer kunnen genieten in oliestaten. Noemenswaardig is dat ook een verdrag is gesloten met Iran, zoals de VRT meldt, 'ter overbrenging van gevonniste personen'.

De Morgen stelt dat het verzet tegen het verdrag met Iran groeit, nog voordat het is goedgekeurd. Iraanse dissident Darya Safai, parlementslid voor de N-VA, vreest dat België dit verdrag zal gebruiken voor een specifieke gevangenenruil tussen België en Iran. Een ruil van het in België tot twintig jaar cel veroordeelde Iraanse inlichtingenhoofd Assadollah Assadi voor de in Iran gedetineerde hulpverlener Olivier Vandecasteele en de tot de dood veroordeelde arts Ahmadreza Djalali. Wie zijn deze heren?

Assadi versus Djalali en Vandecasteele

Assadi misbruikte zijn diplomatieke status – hij was formeel werkzaam bij de Iraanse ambassade in Wenen, maar was vermoedelijk het 'hoofd van de Iraanse inlichtingeneenheden in Europa' – om een aanslag met een zware bom aan te sturen. Dankzij zijn 'diplomatieke paspoort' kon hij de bom probleemloos, zonder controle, aan boord van – en later uit – een passagiersvliegtuig naar Wenen krijgen.

Die bom had moeten afgaan in een zaal met vijftienduizend tegenstanders van het Iraanse regiem in Parijs, maar dit werd voorkomen door een internationale inlichtingenoperatie. Al tijdens het Belgische proces tegen Assadi en zijn medeplichtigen voerde Teheran de druk op door te dreigen de executie van Djalali versneld uit te voeren.

Djalali is een Zweeds-Iraanse medicus die als gastprofessor in België werkte. Sinds 2016 zit hij gevangen in Iran. Eerder al wees de Telegraaf erop hoe hij na een 'schijnproces ter dood veroordeeld' werd op verdenking van spionage. Djalali zou

bekend hebben als gevolg van martelingen en de dreiging dat zijn kinderen anders vermoord zouden worden door het regime. Hulpverlener Vandecasteele is vijf maanden geleden aangehouden en verblijft in volledige isolatie met voortdurend het licht aan. De verdenking tegen Vandecasteele luidt, zoals gebruikelijk lijkt te zijn in Iran, spionage.

Het lijkt hier te gaan om een vermeende gevangenenruil tussen enerzijds een koelbloedige en grootschalige moordenaar, en anderzijds een onschuldige arts (die is aangehouden, veroordeeld, gemarteld, wiens familie wordt bedreigd, en die ten dood is veroordeeld) en een hulpverlener (die is aangehouden, gemarteld, in volledige isolatie zit, drie maanden geen bed had, en niet mag worden bezocht door een advocaat).

De arrestaties betreffen politieke pressiemiddelen door Iran. De Belgische regering herhaalt telkens 'dat er geen enkele connectie is tussen dit verdrag en een mogelijke ruil van Assadi en Djalili'. Daarmee wordt niet gezegd dat als het verdrag er komt, dat die gevangenenruil niet gaat plaatsvinden. Slechts dat deze gevangenenruil niet de aanleiding voor dit verdrag is. *De Morgen* stelt echter kritisch vast dat elke noodzakelijkheid voor een dergelijk verdrag met Iran ontbreekt. Zou deze uitwisseling toch het idee achter het verdrag met Iran zijn, is dat wel zo verstandig?

Een heldenontvangst voor Assadi

Waarom vreest Darya Safai dat België Assadi zal ruilen voor Djalali en Vandecasteele? Safai stelt in een videoboodschap:

'Iedereen weet dat het Iraanse regime de terrorist Assadi als een held met een bloemenkrans zal ontvangen op de luchthaven van Teheran. Iraanse terroristen zullen naar België gestuurd worden om aanslagen te kunnen plegen op Iraanse dissidenten in Europa.'

Wellicht meent u dat Safai's woorden wat overdreven zijn. Toch is dat niet het geval. Iran heeft eerder gevangenenruilen georganiseerd, waarbij de Iraanse aanslagplegers bij terugkomst in Teheran een heldenonthaal te wachten stond. Assadi heeft weliswaar gefaald met de geplande bomaanslag in Parijs, maar lijkt verantwoordelijk te zijn voor tal van moorden op Iraanse dissidenten op Europees grondgebied.

In Nederland werden, respectievelijk in Den Haag en Almere, de Iraanse dissidenten Molla Nissi en Ali Motamed (oorspronkelijke naam Mohammad Reza Kolahi Samadi) vermoord. Keyvan Shahbazi, auteur van *De Amerikaan van Karadj* over diens tijd in de gevangenis onder de ayatollah's, schrijft:

'Iemand die het kon weten zei ooit tegen mij dat de recherche niet verder mocht onderzoeken dan de criminele schutters en de moordmakelaar. Die zijn gearresteerd en veroordeeld. Volgens de Nederlandse overheid is er geen link gevonden naar de opdrachtgevers. Wel heeft men in 2018 na drie jaar stilte twee 'diplomaten' van de Iraanse ambassade teruggestuurd naar Teheran.'

Nissi en Motamed lijken onder de verantwoordelijkheid van Assadi te zijn geliquideerd.

Het belang van een rode lijn

Voorzitter Els Van Hoof (van de partij CD&V) volgt de lijn van de Belgische veiligheidsdiensten:

'We zetten de deur niet open voor een gijzelingspolitiek. (…) Onze veiligheidsdiensten hebben duidelijk aangegeven dat nog meer landgenoten gevaar lopen als we dit akkoord niet goedkeuren. En we moeten dat kompas volgen van onze veiligheidsdiensten.'

Dat is een dubieuze claim van die veiligheidsdiensten. Geldt niet juist dat een eventuele gevangenenruil omtrent Assadi de levens van Iraanse politieke dissidenten op het spel zet? In Iran lopen zij dan namelijk een verhoogd risico om aangehouden te worden – nog hoger dan het risico al is – zodat ze gebruikt kunnen worden als machtsmiddel. Maar vooral in Europa wordt het gevaarlijk voor Iraanse dissidenten. Rechtsgeleerde Alan Dershowitz stelt:

'The real root cause of terrorism is that it is successful – terrorists have consistently benefited from their terrorist acts. (…) Not only must terrorism never be rewarded, the cause of those who employ it must be made – and must be seen to be made – worse off as a result of the terrorism than it would have been without it.'

Zelfs als weersproken wordt dat de voorbereide aanslag door Assadi een daad van terrorisme betreft, kan gesteld worden dat Dershowitz' woorden ook op Assadi en

het Iraanse regime van toepassing zijn. Waarom zouden de ayatollah's stoppen met moorden als de daad van Assadi amper gevolgen heeft? Een kostenbatenanalyse slaat zeer positief uit voor de islamisten.

Terrorismedeskundige Boaz Ganor stelt daarom dat het belangrijk is om 'rode lijnen' te trekken die markeren wat er niet getolereerd zal worden van een terroristische organisatie:

'Without a public and clearly defined red line, the terrorist organization might not understand the nation's retaliatory and punitive actions, and might continue perpetrating attacks or even escalate them in order to test the limits of its action, and the ability of the deterring nation and its population to withstand the attacks.'

Implicaties van de gevangenenruil

De Iraanse moorden op Europese bodem en de voorbereide aanslag door Assadi tonen de huidige minachting van het Iraanse regime voor de westerse rechtsstaten. Een ruil met Assadi verlaagt de drempel voor de ayatollah's om dissidenten in Europa te intimideren, te bedreigen of te vermoorden echter nog verder.

Enerzijds naar aanleiding van de morele boodschap van zo'n ruil. Kennelijk is één onschuldige bevrijden belangrijker dan het gedetineerd houden van een tot twintig jaar cel veroordeelde grootschalige moordenaar. Oftewel, het geeft Iran meer internationale politieke en inlichtingenmatige speelruimte.

Als een officier van het regime wordt aangehouden in de voorbereiding of uitvoering van een toekomstige operatie, dan kan hij of zij altijd weer worden geruild voor een van de vele onschuldige mensen die Iran gevangen houdt. Of in woorden van Darya Safai: 'Het is een pure uitholling van onze rechtsstaat: terroristen worden berecht maar hoeven dan uiteindelijk hun straf toch niet uit te zitten.' Het principe van rechtszekerheid komt daarmee in het geding.

We vallen u er zo weinig mogelijk mee lastig. Maar het is natuurlijk wel waar: ***Wynia's Week wordt mogelijk gemaakt door de donateurs****. Mogen we u noteren? Doneren kan* ***HIER****. Hartelijk dank!*